

วิชาการ/ ปฏิบัติ

..... ผู้มีความสามารถ คือทำหน้าที่ใดก็ได้ให้งานนั้นสำเร็จดังความมุ่งหมาย ท่านจะต้องเป็นผู้มีน้ำใจหนักแน่นใช้ความพิจารณาด้วยเหตุผล ท่านจะต้องเป็นตัวของท่านเองใช้**วิชาการ**ที่ได้ร่ำเรียนมาเลือก**ปฏิบัติ**แต่ที่เป็นคุณเป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวมคือประเทศชาติเสมอไป

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๐)

งานพัฒนาบ้านเมืองนั้น ต้องอาศัยบุคคลสองประเภท คือ นัก**วิชาการ** กับผู้**ปฏิบัติ** นัก**วิชาการ**เป็นผู้วางโครงการ เป็นผู้นำ เป็นผู้ชี้ทาง เป็นที่ปรึกษาของผู้**ปฏิบัติ** ส่วนผู้**ปฏิบัติ**นั้นเป็นผู้ลงมือลงแรง กระทำงาน งานจะได้ผลหรือไม่เพียงไรขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่ายนี้ ถ้ามีความเข้าใจและร่วมงานกัน ก็ไม่มีอุปสรรค ได้ผลงานเต็มเม็ดเต็มหน่วย

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ : ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๓)

.... การศึกษาชั้นอุดมมีความมุ่งหมายสำคัญ ที่จะฝึกฝนส่งเสริมบุคคล ให้มีความสามารถสูง ทั้งทาง**วิชาการ**ทั้งทางความคิด และว่าความคิด นั้นเป็นตัวนำ**วิชาการ** ทำให้ได้**วิชาการ**ได้สมบูรณ์ แต่ละคนจำเป็นต้องใช้ความคิดอย่างกว้างขวางและเป็นอิสระ จึงจะสามารถนำวิทยาการ ไปใช้ปรับปรุงส่งเสริมงานด้านต่างๆ ให้เจริญและก้าวหน้าได้จริง

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๗)

ถ้าได้**ปฏิบัติดีปฏิบัติ**ถูกต้องและครบถ้วนทั้งทาง**วิชาการ**และทาง จิตใจแล้ว แม้ปริญญาบัตรจะสูญหายวอดวายไป หรือเสื่อมจะขาด อยู่กระจุยไป ผู้ทรงคุณวุฒิก็ยังมีคุณวุฒิ มีความดีอยู่ครบ ถึงแม้ชีวิตร่างกาย จะแตกสลายไป ความดีทั้งหลายก็จะยังคงอยู่ค้ำจุนโลกตลอดกาล

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๘)

ผู้ที่ทราบตระหนักว่าตนศึกษาเพื่ออะไร แล้วนำความรู้ ความคิดและความ ซำนาญไป**ปฏิบัติ**ให้ถูกจุดประสงค์ที่แท้จริงโดยเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจเพื่อการสร้างสรรค์เท่านั้น จึงจะหวังได้ว่าจะสามารถ สร้างความเจริญผาสุกและความวัฒนาถาวรในชาติให้เกิดมีขึ้นได้ โดยสมบูรณ์ ทุกคนจึงควรจะได้ศึกษา และ**ปฏิบัติ**การทุกสิ่งทุกอย่าง ด้วยสติปัญญาและด้วยความรู้ตัว ระวังตัวโดยสม่ำเสมอทุกเวลา

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของ
มหาวิทยาลัยมหิดล : ๒๔ กันยายน ๒๕๑๘)

สำคัญที่สุด ถ้า**ปฏิบัติ**ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ด้วยเหตุผล และความ
หมั่นเพียรแท้ ๆ แล้วจะสามารถนำ**วิชาการ**มาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้
โดยไม่มีสิ่งใดมาเป็นอุปสรรคขัดขวางและจะทำให้ประเทศชาติเจริญ
มั่นคงได้ดังประสงค์

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น : ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๙)

การจะนำเอาหลักวิชาไปใช้ให้ได้ผลในการ**ปฏิบัติงาน**ใดๆ จำเป็น
จะต้องศึกษางานนั้นให้ทั่วถึง ด้วยเหตุด้วยผล ด้วยความสุขุมรอบคอบ
ด้วยความคิดความเห็นที่กว้างขวางและเป็นธรรม จึงเห็นทางที่จะนำ
หลักวิชามาใช้**ปฏิบัติงาน**ให้สัมฤทธิ์ผลตามประสงค์ได้

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร : ๒๓ มิถุนายน ๒๕๑๙)

สมควรอย่างยิ่งที่แต่ละคนจะต้องมุ่งถึงความสำเร็จข้างหน้า และต้อง
มีปณิธานที่เที่ยงตรง ในอันที่จะนำเอา**วิชาการ**ที่ได้อุตสาหะศึกษาฝึกฝน
มาได้ด้วยความยากลำบาก ไป**ปฏิบัติ**บำเพ็ญให้บังเกิดผลอย่างแท้จริง
ซึ่งทุกคนย่อม**ปฏิบัติ**ได้ไม่ยาก หากมีความตั้งใจอันมั่นคง มีความมุ่งดี
มุ่งเจริญ มีสติรอบคอบ และมีใจอันบริสุทธิ์ปราศจากอคติและความ
ลุ่มหลงทั้งปวง

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของ
มหาวิทยาลัยมหิดล : ๒๔ กันยายน ๒๕๑๙)

..... ผู้ที่จบการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เป็นผู้มีความรู้ ความชัดเจนทั้งใน**วิชาการ**และในการ**ปฏิบัติ** นอกจากนี้ยังเชื่อได้ว่าแต่ละคนมีความสามารถ ที่จะ**ปฏิบัติ**ให้เหมาะสมกับสภาวะอุตสาหกรรมของประเทศ และให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม ได้ตลอดเวลาด้วย เพราะต่างได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่ปรับปรุง อยู่เสมอ เพื่อให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว ในการที่ทุกคนจะออก **ปฏิบัติ**ให้ได้สมบูรณ์ และให้เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองโดยส่วนรวมนั้น มีสิ่งสำคัญที่ควรจะต้องศึกษาให้ทราบแจ้งชัดตั้งแต่ต้นว่า บ้านเมืองของเรามีโครงสร้างอันก่อตั้งขึ้นด้วยส่วนประกอบที่สำคัญมากมาย หลายส่วน เป็นต้น เช่น อุตสาหกรรม เกษตรกรรม วนกรรม ชลประทาน รวมตลอดถึงเศรษฐกิจ การศึกษา และสังคมด้วย ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีสร้างสรรค์ความเจริญต่างๆ ในบ้านเมือง จึงจำเป็นต้องใช้ให้พอดีและสอดคล้องกับโครงสร้างของประเทศทุกๆ ด้าน เพื่อให้ผล หรือประโยชน์อันจะเกิดขึ้นนั้น บังเกิดขึ้นพร้อมทุกด้านโดยสมบูรณ์ และได้สมดุลทั่วถึงกัน อันจะเป็นเหตุสำคัญที่สุด ซึ่งจะบันดาลให้บ้านเมืองของเราเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและมั่นคง

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง: ๒๔ มีนาคม ๒๕๒๐)

ต้องหาวิธีที่จะทำการเรียนการสอนให้ได้ประโยชน์และสามารถที่จะเข้าใจความจริงไม่ใช่จะทำให้เข้าใจภาษา เข้าใจ**วิชาการ** และไม่ใช่**วิชาการ** เท่านั้นเอง แต่ต้องเข้าใจวิธี**ปฏิบัติ**ตน คือ หมายถึงจริยธรรมต่างๆ ต้องเรียน ต้องรู้ให้มีความรู้กว้างขวาง อันนี้ที่เป็นข้อสำคัญในการพัฒนาการศึกษาถ้าหากว่าไม่พัฒนาศึกษา ประเทศชาติจะก้าวหน้าไม่ได้ เพราะว่าถ้าไม่พัฒนา การศึกษาความเข้าใจของบุคคลจะไม่มี

(พระราชดำรัสเนื่องโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา :

๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๒)

เรื่องปกครองทั้งหลาย ด้าน**วิชาการ**มันก็มีพอเพียงเหมือนกัน พูดถึงรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ก็มีรัฐศาสตร์พอเพียงเหมือนกัน ไม่งั้นจะทำให้ละเหวไปหมด ที่พูดนี้ตะล่อมให้เข้าใจว่า ให้พอเพียงไม่ใช่เศรษฐกิจเป็นความคิด ให้สามารถทำอะไรอยู่ได้

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา :

๔ ธันวาคม ๒๕๔๖)